

ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ СТРАТЕГІЧНОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Хлопоніна-Гнатенко О.І., к.е.н., доцент; Онищенко А.В., бакалавр
(ДБТУ, м. Харків, Україна)

To solve strategic problems, trading companies should use appropriate strategic control tools. Strategic control tools are used primarily to determine and improve the future development of the enterprise and reduce the impact of risks.

Ринкові умови господарювання надають підприємствам можливості широкого спектра напрямів і сфер діяльності. Разом з тим, підвищуються вимоги до керівництва підприємства, оскільки результати діяльності знаходяться в безпосередньому взаємозв'язку з рівнем організації управління. Для досягнення якісного і гнучкого фінансового управління підприємством необхідно використовувати відповідні інструменти для здійснення аналізу його діяльності. Інструментарій стратегічного контролю є тією комплексною системою, яка забезпечує керівника відповідною інформацією про ситуацію на підприємстві [1].

Інструменти стратегічного контролю використовуються переважно для визначення та покращення майбутнього розвитку підприємства та зниження впливу ризиків. Враховуючи цей факт, керівництво підприємства має бути зацікавленим у розширенні та збереженні наявного потенціалу й успішному пошуку нових можливостей.

Для вирішення проблем стратегічного характеру підприємства торгівлі повинні використовувати відповідний інструментарій стратегічного контролю.

Як зазначалось, головною метою стратегічного контролю у діяльності підприємств є надання керівництву інформації про можливі пріоритетні напрями розвитку стратегії підприємства, що має забезпечити підтримку прийняття управлінських рішень. Процес нагромадження інформації проходить IV етапи. На кожному етапі нагромадження інформації повинні використовуватись окремі інструменти стратегічного контролю (таблиця).

Таким чином, першим етапом при впровадженні стратегічного контролю в систему фінансового управління є стратегічний аналіз, на даному етапі підприємствам слід використовувати такі інструменти стратегічного контролю, як SWOT-аналіз; PEST-аналіз; СОФТ-аналіз. Переваги використання даних інструментів стратегічного контролю полягають у тому, що вони дають змогу: визначити які зовнішні та внутрішні фактори впливають на діяльність підприємства; оцінити ступінь впливу цих факторів; визначити конкурентні переваги підприємства торгівлі за місцем його розташування; визначення стратегічних пріоритетів в діяльності.

PEST – аналіз – це інструмент, призначений для виявлення політичних (Policy), економічних (Economy), соціальних (Society) і технологічних (Technology) аспектів зовнішнього середовища, які можуть вплинути на стратегію підприємства.

Проведення SWOT-аналізу дає змогу встановити зв'язки між найхарактернішими можливостями, загрозами, сильними (перевагами) і слабкими (недоліками) сторонами.

Таблиця

Етапи нагромадження інформації (стратегічний контроль) у системі стратегічного управління підприємством			
Стратегічний аналіз	Стратегічний вибір	Реалізація стратегії	Оцінка
<i>Функції контролю при розробці стратегії</i>			
Аналіз оточуючого середовища і ресурсного потенціалу підприємства	Формування місії; стратегічних цілей; стратегії; Оцінка стратегії.	Реалізація стратегії	Оцінка стратегії
Інструменти стратегічного контролю	Інструменти стратегічного контролю	Інструменти стратегічного контролю	Інструменти стратегічного контролю
SWOT- аналіз; PEST- аналіз; СОФТ- аналіз.	бенчмаркінг; матриця БКГ; схема Ісікави.	система раннього попередження і реагування; порівняння планових і фактичних	фінансовий аналіз; факторний аналіз відхилень

Другий етап нагромадження інформації у системи фінансового стратегічного управління – стратегічний вибір. На даному етапі стратегічного контролю підприємствам доцільно використовувати такі інструменти: бенчмаркінг, матриця БКГ.

Бенчмаркінг – це процес пошуку стандартного чи еталонного економічно ефективнішого підприємства-конкурента з метою порівняння з власним та переймання його найкращих методів роботи [2].

Побудова матриці Бостонської консалтингової групи (БКГ) дозволяє визначити стратегічну позицію за кожним стратегічним економічним елементом підприємства, тобто стратегічну позицію бізнесу і, на основі аналізу цієї позиції, вибрати правильну стратегію дій підприємства щодо виготовлення і реалізації продукції та оптимальну стратегію перерозподілу фінансових потоків між різними стратегічними економічними елементами. Отже, першочерговим завданням системи раннього попередження є своєчасне виявлення кризи на підприємстві, тобто ситуації безпосередньої чи непрямой загрози банкрутства. Водночас за допомогою такої системи виявляються додаткові шанси для суб'єкта господарювання.

Список використаних джерел:

1. Стратегічний розвиток підприємств регіону : фінансовий аспект : монографія / [В. В. Карцева, Н. С. Педченко, А. А. Фастовець та ін.] ; за заг. ред. В. В. Карцевої. – Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. – 171 с.
2. Кизенко О. О. Формування зон контролю в системі стратегічного контролінгу підприємства / Бізнесінформ, 2019, № 1, С. 396-402.